

A transzfermoratórium és más egyebek miatt két ut előtt áll

Vagy kibékitik Maniut, vagy megy a kormány

Titulescu Savel Radulescuval informáltatta magát a belső helyzetről. Mit jelentett a szófiai román követ? -- A kormányválság öszre várható. -- Maniu vezér lesz ismét, vagy kormányválság lesz

Mit ír a szófiai lap a revizióról?

Maniut szétszakíthatatlan kapcsolatok fűzik a román politikához. Öt nélkülözni egy nemzeti parasztpárti kormány kebelén belül, annyi mint elveszteni a párt igazi jellegét. Jöhet akármilyen belpolitikai nehézség vagy külpolitikai kudarc, a jelenlegi kormány főproblémája Maniu és Vajda pártharca lesz. A kormányválság most sürűsödő felhői is Badacsony felől szállnak a politikaihorizontra és a liberálisok minden reménye ide torkollik. Nem kis jelentőségű ez a kérdés és a válsághírek minden következtetése: Maniut ki kell békiteni vagy a kormány megy.

Titulescu és a kormányválság

Bukarest, augusztus 28.

Az újabb keletű válsághírek szoros összefüggésben vannak Herriot nagy port felvert szófiai kijelentéseivel. A kormány helyzetét kellemetlenül ingatta meg ez az incidens és a lapok kinosan, hosszú érdeklődésre cáfolták leadását és vizsgálatok bevezetését tette szükségessé.

A Badyasteinban tartozkodó Titulescu szükségesnek tartotta felkeresni Pavel Radulescuk ügyiál lamtitkárt, akitől információt kért a Herriot ügygel kapcsolatos kérdésekről. A két politikus a Herriot afféren kívül, különböző bel és külpolitikai kérdésekről is tárgyalt. Egyes verziók szerint, a kedden Bukarestbe érkező Pavel Radulescu

egy esetleges kormányváltozás ügyében is kikérte Titulescu véleményét.

A SZÓFIAI ROMÁN KÖVET JELENTÉSE A HERRIOT ÜGYRŐL

Bukarest, augusztus 28.

Mint ismeretes Herriot szófiai kijelentéseit nem lehetett ellenőrizni.

A hirt hivatalos helyről nem erősítették meg és a bizonytalansághoz hozzájárult, hogy Vasile Stoica, Románi szófiai követe nyári szabadságon Bukarestben volt és így nem volt pontos információ arról, hogy a kérdéses nyilatkozat valóban elhangzott-e. -- A kormány utasította Stoicát, hogy azonnal utazzon Szófiába. Stoica a múlt hét vegen már meg is érkezett a bolgár fővárosba, ahonnan tegnap részletes jelentést küldött a kormánynak. Jelentésében pontosan reprodukálja Herriot összes Szófiában elmondott beszédeit és kijelentéseit ezekben azonban semmi sincs, ami Romániára bántó volna, vagy a román érdekekkel ellentétben állana. Eppen ellenkezőleg -- Herriot arra igyekszik rábírni a bolgár vezető köröket, hogy a meddő reviziós mozgalmakról mondjanak le és csatlakozzanak a kisantanthoz, mert gazdasági érdekeiket csak így biztosíthatják.

ÖSSZEL KORMÁNYVÁLTOZÁS KESZÜL

Bukarest, augusztus 28.

A lapok egyöntetűen megegyeznek abban, hogy a kormány helyzete megnehezült. Eltekintve külpolitikai természetű bajoktól, olyan alapvető gazdasági és belpolitikai kérdések várnak rendezésre, hogy a párt minden aktív és tartalékos erejének össze kell fogni a helyzet megmentésére. Vaida miniszterelnök Madgearuval és Trilea alminiszterrel sűrűn tanácskozik afelől, hogy a párt-

egység megszilárdítására rövidesen megoldják a Maniu kérdést, olyképen, hogy lehetőleg még az őszi parlamenti szezon megkezdése előtt alapos kormányalakítást eszközölnek.

MANIU VISSZAKAPJA A VEZETÉST?

Ennek sima levezetésére Maniu Gyulát nyernék meg, aki visszakapná pártjának vezetését. Rajta kívül a vele együtt távozott Michalacet is tárcához juttatják és ezzel leszerelik a behirdetett kormányellenes kampányt. Valószínű, hogy az öszre várható új kormány elnöke Vaida lesz, hacsak nem kerekedik felül valami más belátás. Vajda hívei is elismerik, hogy Vajda elkövetett néhány szépséghibát, amelyek közé sorozható a híres jasszi kisebbség-ellenes körlevél is.

Maniu "megpuhítására" utazott Madgearu is Badacsonyra és nem kétséges, hogy a "badacsonyi remete" nehezen hagyja el ismét az ősi kuriát.

A szófiai lap szenzációs hire

Szófia, augusztus 28.

Az egyik félhivatalos szófiai lap azt a hirt közli, hogy Titulescut szeptember 12-én Szófiába várják, hogy megkezdje a tárgyalásokat a bolgárokkal. A lap közlése szerint Bulgáriának visszaadná Románia annak a területnek egynegyed részét, amelyet 1913-ban vettek el tőle a balkán háború után. Románia Balcicot megtartaná és Doinic várost engedné át a bolgároknak.

A lap szerint tehát a Tutrancan-Balcic vonaltól délre eső terület kerülne vissza

Bulgáriához.

Ezenkívül a román kormány kötelezné magát, hogy megszünteti a román telepítéseket Dobrudzsában, polgári iskolákat gimnáziumokat létesítene nemcsak a bolgár városokban, hanem a bolgár községekben is és bolgár papokat telepítene le a bolgár lakosság részére.

A szófiai lap szenzációsának mondható híret még eddig egyik hivatalos helyről sem erősítették meg és beavatott körök kétkedéssel fogadják a tudósítást.

Ami előrelátható volt

Ellentétek a kisantant államai között Csehszlovákiának nem kell a román és jugoszláv buza, Románia viszont nem enged be cseh textilárut

Bukarest, augusztus 28.

Mértékadó körök úgy tudják, hogy Csehország a közeli napokban rendeletet ad ki, melyben megtiltja, hogy a cseh határokon belül egyetlen kiló idegen gabonát is bevigyenek.

A rendelet hire éénk visszhangot keltett úgy Romániában, mint Jugoszláviában.

A román kormány retorzióképen megtiltotta a Csehszlovákiából származó mindennemű textiláru behozatalát és minden eddig feladott rendeletet töröltetett.

Jugoszlávia diplomáciai lépésre határozta el magát a cseh rendelet miatt és a prágai jugoszláv követ útján felvilágosítást kért a cseh külügyminiszteriumtól.

Csendőrgolyó terítette le a csendőrgyilkost

Olmütz, augusztus 28.
Tegnap Olmütz mellett Milotitz faluban elfogták a csendőrgyilkos Hasik betörőt. A szénaboglyába rejtőzött gyilkost egy csendőr el akarta fogni, Hasik azonban revolvért rántott és többször rálőtt a csendőrré, akit halálosan megsebesített. A lövések zajára elősiető negyven csendőrből álló csapat körülfogta, majd heves tüzharc után agyonlőtte a veszedelmes betörőt.

150 néző zuhant a vízbe egy uszóversenyen

Newyork, augusztus 28.
Szörnyű szerencsétlenség történt Newhaven városkában. A nagy uszóversenyen, amelyet minden évben rendezni szoktak a város kikötőjében, egy fából készült kikötőhid, amely zsúfolva volt nézőkkel, hirtelen össze-roppant, úgyhogy 150 ember a mély vízbe zuhant. A halálos áldozatok számát eddig még nem lehetett pontosan megállapítani.

Letartóztattak egy bestiális napszámost

Szilágyssomlyó augusztus 28.
Berzsi József 28 éves szilágyssomlyói nap számos mialatt felesége nem tartózkodott otthon erkölestelen merényletet követett el felesége 8 éves kis huga ellen. A szerencsétlen gyermeket kórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy súlyos fertőzést kapott. A minden emberi érzésből kivetkőzött bestiális merénylet letartóztatták és átkísérték a zilahi ügyészség fogházába.

Autókatasztrófia Páris mellett

Páris, augusztus 28.
Souston mellett a vasúti átjárónál egy vonat elgázolt egy autóbilt, az autóbilt hét utasa közül öt szörnyethalt. A mozdonny az autóbilt mintegy száz méterre vonszolta magával.

400 vagon debrecen-környéki búzát vett egy svájci tőkecsoport

Debrecen, augusztus 28.
A Debrecenben megalakult Tiszántúli Gazdák Értékesítő Szövetkezete néhány hét óta árnyalásokat folytat egy nagy svájci tőkecsoporttal, amely magyar búzát akar vásárolni.

A tárgyalások most eredményre vezettek: a svájci tőkecsoport megvásárolt négyszáz vagon debrecen-környéki búzát. Az üzletet már végleg lekötötték és a szövetkezet már kiviteli engedélyt is kért a kormánytól.

Nagyváradon csütörtökön fizetik az augusztusi nyugdíjakat

Nagyvárad, augusztus 28.
Az augusztusi nyugdíjak kiutalására vonatkozó aviza tegnap megérkezett a Banca Nationala váradi fiókjához. A szokáshoz eltérően most nem a pénzügyigazgatósághoz érkezett meg előbb az akkreditóra. Remélik, azonban, hogy egy-két napon belül az akkreditiva is megérkezik és akkor meg lehet kezdeni a nyugdíjak folyósítását. Galliú pénzügyigazgató már intézkedett is, hogy augusztus 31-én kezdjék meg a nyugdíj fizetéseket. A fizetési sorrend a régi módszer szerint történik, amennyiben először a katonai, majd a polgári nyugdíjakat fizetik ki.

Mi mindenben látnak már irredentizmust

Letartóztatták, de a zilahi ügyészség szabadlábra helyezte a szilágyballai református lelkészt és tanítót

akik ellen az volt a vád, hogy felszólították híveiket arra, hogy ne az állami, de a felekezeti iskolába írassák be gyermekeiket

Zilah, augusztus 28.
A szilágyballai csendőrség irredentizmus vádja miatt letartóztatta Fodor Béla református lelkészt és Péter Dezső iskolaigazgatótanítót. A vád az volt ellenük, hogy a község lakosságához felhívtak inteztek, hogy gyermekeiket ne az állami, hanem a református felekezeti iskolába járassák. A két letartóztatottat bekísérték a zilahi csendőrszre, ahol egy napig tartották őket, majd

átadták a zilahi ügyészségnek. Schintea vezetőügyész értekezésbe lépett Margineanu szilágyssomlyói tanfelügyelővel és előadta neki az ügyet. A tanfelügyelő azonban kijelentette, hogy semmiféle állameellenes cselekményt nem lát fenforogni, miért is Schintea ügyész Fodort és Pétert azonnal szabadlábra helyezte és az eljárást megszüntette ellenük.

Az állam a legrosszabb adós

Tizennégy millióval tartozik Marosvásárhelynek, nem fizet, de újabb terheket ró a polgárságra

Marosvásárhely, augusztus 28.
Napokig tartó tárgyalás után Marosvásárhely tanácsa megszavazta az új városi taxa szabályrendeletet. A városi tanács tagjai a szabályrendelet megállapításánál igyekeztek a lakosság nehéz viszonyaira is figyelemmel lenni és a terheket a lehetőség szerint csökkenteni. A polgármester jelentése szerint azonban az állam a városnak több mint 14 millió lejével tartozik, víz és

csatornadíjak, kaszárnyabérek és egyéb taxák fejében, amit egyáltalán nem fizet, sőt még újabb terheket ró a lakosságra, így a rendőrség fizetését, népjóléti hivatal fenntartását, utjavításokat, kórházsegélyeket stb. mind a városnak kell fedeznie.

A városi tanács utasította a polgármestert, hogy a városi követelések kiutalását sürgetse meg a miniszteriumban.

London tőzsdéje a támadások középpontjában

Új valutaháboru

Délafrikában az emberek mindent eladnak, hogy aranyat vehessenek

London, augusztus 28.
Tőzsdei körökben új valutaháboru kitörésétől tartanak. A fonttól való szabadulás minden méretet felül fog mulni és óriási tőzsdehossz várható — szakkörök szerint. A nagy hossz már valószínűleg a mai, hétfői tőzsdén kirobban. A világ ezen a héten sors

döntő eseményeket él majd át a valutafronton — írják a vasárnapi londoni lapok — Johannesburgi jelentés szerint egész Dél-Afrikában óriási kereslet nyilatkozik meg arany iránt. Valóságos aranyámor szállta meg az embereket, akik minden értéküket eladják, hogy aranyat vehessenek.

Az asszony nem engedte magát megcsókolni

Gyilkolt a szakaszvezető Miskolcon

A gyilkos elmenekült s most erélyesen nyomoznak kiléte után

Miskolc, augusztus 28.
Hétfőre virradóra megrendítő eset történt Miskolcon, az ugynevezett Zsolczi-kapunál levő vendéglőben.

Este tíz óra felé betért a vendéglőbe Marusán Mihály gazdálkodó feleségével és csendesen borozgattak. Nemsokára hozzájuk ült egy gyalogos szakaszvezető. A gazdálkodó szívesen látta a szakaszvezetőt, s jó magyar szokás szerint megkínálta a borából is. A hangulat mind emelkedettebb lett, körülbelül egy óra múlva a szakaszvezető az asszonyt meg akarta csókolni, de ez ellökte magát. Marusán is állandóan csititgatta, de a szakaszvezető tovább próbálkozott. Éjfél tájban az utolsó kísérletnél az asszony viszályt keltett annyira felingerelte a szakaszvezetőt, hogy

előrántotta revolverét és fejbeütötte az asszonyt,

aki nyomban véresen összeesett. Nagy tumultus keletkezett, mire a szakaszvezető még két revolverlővést adott le, azonban szerencsére egyik sem talált. A merénylő a nagy zűrzavarban elmenekült a vendéglőből. Az asszonyt kórházba vitték, ahol meghalt.

Megindult a nyomozás a szakaszvezető kiléte iránt, mert senki sem ismerte a vendéglőben. Ma reggel 8 órára a lakományban megjelentek a véres eset szemtanúi és a parancsnok előállította az összes szakaszvezetőket, hogy azok közül kiválasszák a gyilkosság elkövetőjét. A tanúk rámutattak egy altisztre, hogy ő követte volna el a gyilkosságot. A szakaszvezető azonban tagad és semmit sem akar tudni a gyilkosságról.

Mi lesz a hontalanokkal?

Az új állampolgársági törvény nem orvosolja a régi sérelmeket

E hó 31-én lejár a jelentkezési terminus, de csak kevesen jutnak állampolgársághoz. Mi történik a dovada specialával? -- Minden marad a régiben

Nagyvárad, augusztus 28.
Szeptember 1-én jár le az a határidő, amelyet utolsó terminusként szabtak meg a függőben levő állampolgársági ügyek rendezésére. Sajnos, ez a legutolsó lehetőség csak kevés ember számára rejt valóban módot arra, hogy végre „egyenest” kerüljön állam polgárságának ügyévé, mert ahelyett, hogy az ezer és ezer családot a legegyszerűbb módon érdeklő kérdést akár a megértés, akár a béke szerződések értelmében rendezték volna, ezt az utolsó „lehetőséget” is határok közé szorították. Az állampolgársági törvény 67-ik paragrafusának módosítása, amelynek alapján most a kérdést rendezni ohajtják, tulajdonképpen semmiképpen sem rendezi az állampolgársági problémát s a helyzet jelenleg az, hogy a terminus lejártával azoknak az állampolgársági ügye, akik annakidején nem kerültek be a listákba, még rendezetlenebb lesz, mint eddig volt.

TÁNC AZ ILLETŐSÉG KÖRÜL

1923-ban készült az első állampolgársági törvény, amelynek Marzescu akkor igazságügyminiszter a szülője, még pedig nem a békeszerződések értelmében, hanem egyéni felfogás alapján. A békeszerződések ugyanis kötelezték az utódállamokat, hogy a szerződés megkötésének az idején az új határokon belül élőket minden külön formalitás nélkül állampolgároknak ismerjék el.

Marzescu igazságügyminiszter azonban nem vett tudomást a békeszerződések megmáshatatlanságáról s az új állampolgársági törvényt a saját felfogása szerint alkotta meg. Törvénye különös feltételeket szabott azok számára, akik román állampolgárok akarnak lenni, így elsősorban az állampolgárság megszerzéséhez az illetőség igazolását kövöltte ki főfeltételként. Az imperium előtt nem volt szükség illetőségi bizonyítványra és csak kevesen gondoltak arra, hogy ezt a fontos okmányt megszerzzék. Így történt, hogy sokezer ember, aki itt él, állampolgárság nélkül maradt, annak ellenére, hogy nemcsak itt birtoklással, hanem itt is született és minden joga meg lenne arra, hogy ne csak elvben, de papíron és gyakorlatban is állampolgárnak ismerjék el.

A BÜROKRÁCIA ALDOZATAI

Hosszu éveken keresztül állandóan napi rendben forgott a hontalanul maradt román állampolgárok ügye, Rongeteg anomália, kálváriajárás, panasz, vesződség fűződik az új Románia emez rendezetlen problémájához. Végül is a nemzeti parasztpárti kormány beígérte az állampolgársági kérés rendezését és valóban a parlament meg is szavazta a törvény 67-ik paragrafusának módosítását. De ez a „rendezés” tulajdonképpen nem jelentette a probléma rendezését. A törvény szerint csak azok folyamodhatnak állampol-

gárságuk utólagos megadásáért, akik igazolni tudják, hogy az 1924-es bejelentés időpontjában nem tartózkodtak az országban, vagy betegségük miatt nem jelentkeztek.

Ez a megoldás nem adott módot arra, hogy azok, akik igazságtalanul kimaradtak az állampolgársági listákból — most jogaikhoz jussanak.

Sok ezer ember marad állampolgárság nélkül

Augusztus 31-én lejár a törvényszabta határidő és az állampolgársági panaszokat nem orvosolták. A régi, zavaros és igazságtalan helyzet továbbra is változatlanul fennáll, sőt még rosszabbodott. Az állampolgársági listák lezárásával dovada specialákat bocsájtottak ki, amelyeknek alapján az állampolgárság nélkül maradtak, mint naturalizált állampolgárok is tartózkodhattak az országban. Mindezt azzal a kikötéssel rendezték, hogy ez a rendszer megszűnik, ha az állampolgárság kérdését véglegesen rendezték.

Most majd mindazoktól, akik ezúttal sem kaptak állampolgárságot, bevonják a dovada specialákat és idegen állampolgároknak deklarálják őket. Mivel pedig ezek a szerencsétlen emberek és családok már nem tartoznak semmiféle állam köteleltébe, olyan példátlan tömegelmozdítás kezdődik, amelyre nem volt még példa.

Itt lenne az ideje erélyes országos akció megindításának, hogy a kormányt felvilágosítsák arról, hogy a kérdés ezúttal még nyíltabb maradt, mint eddig volt.

Ha sikerül a hitelezőkkel a megállapodás

Másfélmilliárddal csökken a külföldi adósság

Szeptember közepén indulnak meg a nagylontosságu tárgyalások

Bukarest, augusztus 28.
Szeptember 15-én a kormány megkezdte a tárgyalásokat külföldi hitelezőivel. A román delegációt Ghelmegeanu pénzügyi alminiszter vezeti. A kormánynak az a célja, hogy a hitelezőkkel olyan megállapodást létesítsen, melynek értelmében az ország adóssága másfélmilliárddal csökkenne. Ugyanakkor sikerülne a költségvetés egyensúlyát biztosítani. A kormány a kamatok revízió-

ját is el akarja érni, ami által a jövőben a kuponok értéke csökkenne. A különböző kölcsönök egységesítése révén pedig a külföldi adósságok amortizációját a tőzsdén lehetne eszközölni szilárd piaci ár mellett. A tárgyalások eredményétől a kormány azt reméli, hogy az év második felében 1728 millió helyett mindössze 3-400 millió lejt kell külföldi adósságokra törleszteni.

Héletidő két regáti városban

A jég agyonvert egy asszonyt, a villám agyonujtotta egy földművest

Falticeni, augusztus 28.
Valóságos itéletidő vonult végig az elmúlt éjjel Falticeni felett. Országszerű, hatalmas szélvész pusztított a városban, majd jégeső okozott károkat. A jégeső teljesen megrongálta a város valamennyi telefon és távíró huzalát és többszáz ház ablakait bezuza. Az orkán a legtöbb ház tetejét megrongálta, vagy teljesen leszakította. Halálos áldozata is van a jégesőnek, amennyiben Neagoie Katalin 34 éves asszonyt egy ökölnagyságu jégdarab rején találta, úgyhogy kórházba kellett szállítani, ami után néhány

perccel meghalt. A városban nagy pánik uralkodott és tíz könnyebb sebcsülés történt.

A történelmi nevezetességi Dumbrava Rosie községben hatalmas vihar tombott az elmúlt éjszaka folyamán. Paramboi Mihály gazdálkodó házába villám csapott be, éppen amikor a gazdálkodó feleségével és hét éves kisleányával vacsoránál ült. A villámcsapás Paramboi agyonujtotta, míg hét éves kisleánya teljesen megbénult. Csodálatosképpen az asszonynak semmi baja sem történt.

Meghalt a betörőkirály

Budapest, augusztus 28.
Medvegy Vilmos betörő tegnap tüdőbajban kisenvedett az egyik budapesti kórházban. Medvegy egyike volt a leghíresebb betörőknek, aki a betöréstechnika terén színész volt egyedülálló tehetségnek bizonyult. Feltalált egy betörőgépet, amelynek segítségével a legbonyolultabb szerkezeteket is játszva ki tudta nyitni. Egyik specialitása volt, hogy letartóztatásakor bilincseiből mindig kiszabadította magát.

Belehalt égési sebeibe Knébel József, aki magára gyújtotta üzletét

Lippa, augusztus 28.
Beszámoltunk arról a szörnyű módon elkövetett öngyilkosságról, amely valóságos katasztrófa volt a Lippa melletti Alios község lakóit.
A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Knébel József erős alkoholista volt és tettét is részegségében lövette el. — A csendőrség többször el akarta kobozni fegyverét, mert állandóan agyonlövésével fenyegette meg az

embereket és azt is hangoztatta, hogy végez magával. A felesége is iszaksága miatt hagyta el. Ismerősei előtt sokszor mondogatta, hogy az apja is öngyilkos lett és ő is ilyen módon akar végezni magával.

Az alioi dráma áldozatát ma temették el nagy részvét mellett. A temetésre eljött Knébel József különválasztott élő felesége is, aki mélyen megrendülve fogadta szerencsétlen férjének tragikus halálát.

KÉT LEANY HARCA

Regény az életből

33

— Már teljesen jól vagyok — mondta Nick bátran.

— Tudna felelni néhány kérdésre?

— Hogyne!

A rendőrtiszt köhintve előbbre lépett. Nick halvány mosolyt erőltetett az ajkára.

— Most nem követtem el közlekedési kihágást — mondta.

Ugy láttam ebből, hogy ismerik egymást.

— Csuf dolog ez, Miss Buckley — mondotta a rendőrtiszt — igazán végtelenül sajnálom, Mr. Poirot, akinek a nevét jól ismerem s akire most büszkék vagyunk, hogy velünk van, azt mondta, hogy jelen volt, amikor önre rálóttek a Majestic Hotel kertjében a mult reggel.

Nick bólintott.

— Azt hittem, hogy darázs volt — magyarázta — pedig nem az volt.

— És azon kívül is érték már balesetek

— Igen, legalább is furesa volt, hogy olyan gyors egymásutánban történtek.

— Rövidesen elmondta a különböző körülményeket.

— Igen — mondta a rendőrtiszt — most azt kérdelem, miként esett meg, hogy ma este az ön sálja volt unokanővérénél?

— Bejöttünk Maggie kabátjért — felelte Nick — mert igen hűvös lett, mialatt a tüzijátékot néztük. Én ledobtam a sálomat erre a pamlagra, aztán fölmentem az emeletre és fölvettem azt a kabátot, ami most is rajtam van, ezt a világos nutriát. Barátnőmnak Mrs. Riccenek is hoztam kendőt a szobájából. Ott van a padlón, az ablaknál. Aztán Maggie fölkiáltott, hogy nem találja a kabátját, mondtam, hogy lenn lesz a földszinten, de ott sem találta. Bizonyosan az autóban felejtette, kiáltottam neki... Volt egy gyapju kabátja, ekkor azt kereste és miután nem volt vele estélyi köpeny, az enyéimből akartam neki egyet adni, Maggie azonban azt mondta, hogy nem kell, majd fölveszi a sálomat, ha nekem nincs rá szükségem. Persze, hogy nincs, mondtam, de elég meleg lesz ez? És ő azt mondta, oh igen mert Yorkshire után nem érezte nagyon hidegnek nálunk az estét, csak éppen, hogy akart valamit fölvenni. Jól van, feleltem neki, egy perc múlva én is jövök. És mikor... mikor kijöttem...

A hangja megtört, elhallgatott.

— Ne izgassa föl magát, Miss Buckley — vigasztalta a rendőrtiszt, — Csak egyet mondjon meg. Hallott lövést vagy két lövést Nick nemet intett.

— Nem, csak a tüzijáték puffogását és a rakéták robbanását.

— Igy is van — mondta a rendőrtiszt — az ilyen zaj mellett nem hallani meg lövést. Azt hiszem, fölösleges is kérdezni, hogy van-e gyanuja valakire, aki ön ellen szeket a merényleteket elkövette?

— Halvány sejtelmim sincs róla — mondtotta Nick — el sem tudom képzelni!

— És valószínűleg nem is fogja — mondotta a rendőrtiszt — valami mániákus gyilkos lehet. Csuf dolog... Nos, ma este nem akarok többet kérdezni Miss. Nem is tudom megmondani, hogy mennyire bánt ez a dolog engemet.

Dr. Graham előre lépett.

— Azt ajánlanám, Miss Buckley, hogy ne maradjon itt. Már megbeszéltem ezt Mr. Poirottal. Ismerek egy kitűnő üdülőt. Ön vagy megrázkodtatáson ment keresztül és mire szüksége van, az a teljes nyugalom...

Nick nem Grahamra nézett, szemei Poirot felé fordultak.

— Csakis... csakis az én nyugalmam miatt van ez?

Poirot odalépett Nickhez.

(Folytatjuk)

SPORT

Futballhírek táviratstilusban

Temesvár. Kettős mérkőzés a TMTE pályán. Két váradi és két temesvári csapat mérkőzött egymással. A Törekvés eldöntetlenül ért el a Kinizsivei. Eredmény 1:1. A Crisana 3:0-ra győzte le a TMTE-t. Gólokat Barátky (2) és Nagy lőtték.

Metz: A NAC 4:1-es vereséget szenvedett. Czinczér helyett egy nagyon gyenge alkalmi kapus védett. Eredmény 4:4. Legjobb embere Kocsis volt.

Bukarest: Ripensia—eFerencváros 2:1. A Ferencváros fáradtan játszott. A Ripensia szenzációsan.

Miskolc: Attila—Phöbus 4:1 (2:0).

Kaposvár: Somogy—Budai 11 3:2.

Vereséget szenvedett Szabadkán a kolozsvári CFR. Szabadkáról jelentik: A Szabadkai Atlétikai Klub vendégül látta a kolozsvári CFR csapatát, amelyet 2:1 (1:1) arányban legyőzött.

Es még mondja valaki, hogy a futball, sport

Futball-totalizátor a jugoszláv meccseken

Belgrád, augusztus 28.

Jugoszláviában igen érdekes sportujtást vezetnek be a sportévad során. — A szenzációs ujtás valószínűleg csak az első fecske a maga nemében s igen sok helyen követik majd. Az ujtás nem egyéb, mint hogy a futballmeccseken is bevezetik a totalizátor-rendszert. Ezentul Jugoszláviában nemcsak a lóversenyeken a lovakra és lovasokra lehet majd fogadásokat kötni, hanem az egymással mérkőző futbalcsapatokra is. A totalizátor központi irodája Belgrádban

van, de máris felállítottak fiókot két fontos sportközpontban: Zágrábban és Eszéken. Valószínűleg több más hely is kap majd fogadóirodát a futballpályáira. A legközelebbi meccsekre már rengeteg fogadást kötöttek. A totalizátor irodák koncesszióját országosan a rokkantszövetség kapta s így a befolyó jövedelem a rokkantak helyzetének a javítására van hivatva. Külföldi sportkörök is élénk érdeklődéssel fogadták az érdekes jugoszláv ujtást.

Zilahí „Simeria“-Kolping Szilágy somlyó 2:1 (1:1)

Nagy érdeklődés előzte meg Zilahon a „Simeria“ és a szilágyosomlyói „Kolping“ csapatainak futballmérkőzését, melyet nehéz küzdelem után a kitartóbb zilahi csapat nyert meg. Eldöntetlenül élidő után hatalmas elannal indultak a csapatok, míg végül Bir

kner gólja eldöntötte a mérkőzést. A szilágyosomlyóiak gólját Malajos lőtte. A zilahi csapatból jók voltak: Birkner, Dolán, Petrecsi, Sárosi, Benedek. A szilágyosomlyóiak közül kitűnt: Malajos, Ilie, Verőci. Biró: Pusztai.

Véget értek Budapesten az evezős Európa-bajnokságok

Magyarország három bajnokságot nyert. -- A szkíffben Szendey a cél előtt, ahol 2 hossal vezetett egyszerűen leállt

Budapest, augusztus 28.

Vasárnap délután kerültek lebonyolításra az európai evezős bajnokságok döntői a Dunán. Mintegy 20 ezer főnyi közönség nézte végig a nemzetek küzdelmét.

Az eredmények a következők:

Kormányos négyvezős verseny. Első Olaszország 6 p. 06 mp., második Magyarország 6 p. 24 mp., harmadik Csehszlovákia, negyedik Svájc.

Kormány nélküli kétevezős: első Magyarország 6 p. 24 mp., második Svájc 6 p. 29 mp., harmadik Hollandia, negyedik Jugoszlávia, ötödik Olaszország.

Szkíffversenyben első a lengyel Verei Vlodék Rogen 6 p. 28.4 mp., második a svájci Studach, harmadik az olasz Giacomini.

Kormányos kétevezős: első Magyarország 6 p. 50.2 mp., második Lengyelország, harmadik Franciaország, negyedik Belgium.

Kormányos nélküli négyvezős: első lett Dánia 6 p. 4.6 mp., második Hollandia 6 p. 7.4 mp., harmadik Magyarország 6 p. 8.2 mp., negyedik Svájc.

Kettős párevezős verseny: első Francia-

ország 6 p. 20.6 mp., második Olaszország, harmadik Magyarország.

Nyolcas verseny: első Magyarország 5 p. 44.2 mp., második Olaszország, harmadik Jugoszlávia, negyedik Franciaország, ötödik Svájc.

Bádogosok.

nagy mennyiségű

ócska ólomcsövet

magas áron veszek

Cím a kiadóban

Időjárás

Délután néhány helyen meg záporosó, éjjel és kedden délelőtt derültebb idő. Nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Mikor vetnek már véget a basáskodásoknak?

Szörnyű csendőrbrutalitás a Székelyföldön

A prefektus, amikor a megvert ember sebeit meglátta, elájult

Székelyudvarhely, aug. 28.
A csendőrhatalom tulkapásainak sorozatában is felháborító az a brutális eset, ami egész Udvarhelymegye lakosságát igálomban tartja. A csendőr, aki egy erdővidéki székely munkást vert félholtá minden ok nélkül, részeg volt, de tettét ez sem menti, mert három nap múlva, amikor kijózanodott újból rettenetesen megverte áldozatát. Az újabb csendőrbrutalitásról alábbi tudósításunk számol be:

VEGZETES RUHAVALTAS

Boda Imre erdőfűlél munkás Ágostonfalván dolgozott, ahonnan hazatért Erdőfűlélre családja megátogatására és hogy tisztar uhat vegyen. Amint este a községbe érkezett, az uton szembetalálkozott a csendőrpárőrrel. Suciú Gheorghe csendőrpárőrsparancnok igazolásra szólította fel Bodát, akit nem ismert. Boda tisztességesen megnevezte magát és megmondta, hogy a faluban lakik. Most már visszaemlékezett a csendőrpárőrsvezető Boda nevére, aki négy évvel ezelőtt a Magyar Párt számára korteskedett.

Suciú ezzel a felkiáltással: „Majd adok én neked Magyar Pártot!” — lekaptá legyverét és a puskatussal olyan ütést mért Bodára, hogy ez nyomban összeesett.

Ez azonban nem volt elég. Az elvakult csendőrpárőrsvezető nekiesett a szerencsétlen, földönf etrengő munkásnak és azt puskájával agyba-főbe verte, csizmájával összerugdosta.

KIJUT A SEGÍTSEGRE SIETŐNEK IS

A verekedés zajára és a jajgatására Szebeni György gazda kilépett az uccára és miután nem látta, hogy a sötétben kik verekszenek, odakiáltott: „Ne üssétek agyon egymást, hé!”

Több se kellett a feldühödött csendőrnök. Otthagytá áldozatát és Szebeninek ugrott. Ez azonban beugrott a kapun és bereteszelté maga mögött. Suciú erre betörte a kaput és behatolt az udvarra. Elalatt Boda amennyire lehetett összeszedte magát és elmenekült.

A CSENDŐR BOSSZÚJA MESZSZIRE ER...

Otthon annyira rosszul érezte magát a Boda, hogy ágyban kellett maradnia. Három napig nyomta az ágyat, amikor Suciú érte küldött és bevitté a bardóci csendőrpárőrsre. Itt aztán kénye-kedve szerint tölthette ki bosszúját a szerencsétlen, előző veréstől még beteg emberen, akit a szó szoros értelmében félholtá vert, azután elengedett.

RADIOMŰSOR

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána: gramofon. 10: 1. Simon Máté atya prédikációi a táncról száz év előtt. 2. Titokzatos népek (Felolvasás). Közben gramofon. 12.05: Gramofon. 1.30: Az Egyetemi Énekkarok szólókvartette. 3.30: A rádió diákfelőrája. 4: Csengeri Ilonka meséi. 5: Fanny völgyénei. Révész Béla elbeszélése. 5.30: Mándits szálónzenekar. 6.40: A kengyelfutó. Babay József elbeszélése. 7.10: A Filmvilág a mikrofon előtt paródiája. Előadás. 8: A szegedi szabadtéri játékok keretében a budapesti filmharmoniai társaság hangversenye. Utána kb. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, közversenyeredmények. Rácz József és cigányzenekara. 11.20: Zongora hangverseny.

Másnap két bátyja szekérre tette Boda Imrét és bevitték dr. Barbat prefektushoz. A prefektus megnézte a szerencsétlen ember testét, ami az ütésektől tiszta fekete volt. A szemle végeztével a prefektus székebe rogyott és valósággal rosszul lett.

Boda sérüléseiről orvosi látletet vettek fel és a verekedő kedvű bardóci csendőrpárőrsvezető ellen megindult az eljárás. Súlyos vigasz ez a szerencsétlen, megkínzott és hosszú időre munkakeptelenné tett székely munkás számára...

Sem Duca, sem Bratianu George, hanem

Anghelescu alakít kormányt

Az új liberálisok vezére szívesen részt venne egy Anghelescu kormányban

Bukarest, augusztus 28.
Anghelescu és Bratianu György találkozásával most már az összes ellenzéki lapok foglalkoznak. A két szakadó párt fúziója elé most már semmi akadály sem gördülhet és a megegyezés teljes. Az ellenzéki lapok megállapítják, hogy ezzel a kormányátadás kérdése is elintéztést nyert. A megoldás tekintetében fontos állomást jelent Madgearu kolozsvári útja.

Ötszáz munkását bocsátotta el a bacai bőrgyár

Bacau, augusztus 28.
A bacai Fildermann-féle bőrgyár nyersanyag hiány miatt leállt. A kenyértelenne vált 500 munkás a prefektura elé vonult, ahol tüntettek. A prefektus megígérte közbe-

lépését és egyben intézkedett, hogy a gyár megkaphassa a szükséges nyersanyagokat. A munkások között elkeseredett a hangulat.

Bulgáriából jövet hazafelé

Magyar újságírók érkeztek Constanzába

Constanza, augusztus 28.
Vasárnap délelőtt 25 magyar újságíró érkezett a kikötővárosba. A magyar újságírókat, akik Szófiából érkeztek, a hatóságok ünnepélyesen fogadták. Este a vendégek Bukarestbe utaztak, ahol Filutti sajtófőnök fogadta őket. A magyar újságírók meglátogatták Ploesti petroleum vidékét, és a tervek szerint szerdán utaznak el Budapestre.

Parlagi Lajos lesz a Nagyvárad-kolozsvári színházak igazgatója

Nagyvárad, augusztus 28.
Ismeretes, hogy dr. Kádár Imre Kolozsvárról Nagyváradra érkezett, ahol azonnal megkezdte a tárgyalásokat dr. Soós Istvánnal, a Magyar Párt nagyváradi elnökével a színház jövő évi sorsát illetőleg. Mint értesültünk, hétfőn a késő esti órákban létrejött a megegyezés, amelynek értelmében a nagyváradi színházat Parlaghy Lajos kapja, aki kötelezi magát a szezonban 150 színházi elő-

adás megtartására. Elvben megtörtént a megegyezés a kolozsvári színházra nézve is, amelyet szintén Parlaghy kap meg és erre vonatkozólag a tárgyalásokat azonnal megindította a kolozsvári Színpartoló Egyesület. Így valószínűleg nyugvópontra jut a színház régen vajudó ügye. A megállapodás ismertetésével bővebben is fogunk foglalkozni.

Ötven százalékos vasuti kedvezmény a gyergyói katolikus gyűlésre

Gyergyószentmiklós, aug. 28.
A gyergyószentmiklósi katolikus nagygyűlésre utazók részére a vasutigazgatóság megadta az ötvenszázalékos vasuti jegy kedvezményt. Ezért felhívjuk a nagygyűlésre utazók figyelmét arra, hogy vasuti jegyüket

ne adják oda a jegyeket összeszedő kasszának, mert a gyergyószentmiklósi nagygyűlés rendezőségétől kapott vasuti igazolvány a jegyet az ingyen visszautazásra is érvényesíti.

Még 3 nap van a lap- tejekhez

Lejárt tombolánk lapfejei állandóan nagy tömegben érkeznek kiadóhivatalunkba. Helybeli olvasóink személyesen, a vidékiek pedig bizományosaink útján együttes csomagokban juttatják hozzánk a 20-20 lapfejet, melyek után kiállítjuk a tombolajegyeket és elküldjük mindenki címére. Az eddig beérkezett címek nagyrészt feldolgoztuk és a jegyeket elexportáltuk. Kiadóhivatalunk állandóan a tombolajegyek kiállításán dolgozik.

Még három nap áll összesen rendelkezésre a tombolajáték befejezéséig. Elsején lezárjuk a jelentkezést és közöljük az eredményt. Kérjük tehát összes olvasóinkat, hogy gyorsan jelentkezzenek, nehogy elve-

szítsék a tombolához való jogaikat.

A megindult 100 nyereményes tombola iránt mindenfelől óriási érdeklődés nyilvánul meg mindenfelől. Akik később kezdik a lapfejek gyűjtését, pótolhatják későbbi sor-számu lapfejekkel.

Itt említjük meg, hogy a legutóbbi tombola nyerői közül még a következők küldték be tombolajegyeiket és kapták meg tőlünk ajándéknyereményeiket:

5745. sz. Tischler Jánosné, Kolozsvár, Posta-ucca 127. Nyert egy női ruhaanyagot.

6819. sz. Lázár Sándorné, Torda, Str. Baritiu 120. Nyert egy süveg cukrot.

6960. sz. Vargha János, Torda, Str. A. Vlaicu 2. Nyert 5 kg. lisztet.

Brassó és a furcsa plakátok

A vasgárdisták újra hallatnak magukról

Brassó, augusztus 28.

Brassó házainak falain újból sárgaszínű vasgárdista plakátok jelentek meg. A plakátok szövege ezúttal valamivel enyhébb, a halálos fenyegetések hiányzanak belőle. Dicsérik a vasgárdát, amely dacára, hogy most

üldözik, mégis meg fogja menteni Romániát. A plakátok, melyeket a horogkereszt és a vasgárda jele díszít, felhívást intéznek minden románhoz és keresztényhez, hogy ne vásároljanak a zsidóktól.

Szerelmi dráma Balatonfüreden

Lugkövel vakította meg a csendőrtiszthelyettes egy elhagyott lány

Balatonfüred, augusztus 28.

Tegnap késő este súlyos merényletet követett el a balatonfüredi sétányon Krunk Teréz 22 éves háztartási alkalmazott Herczeg Antal csendőrtiszthelyettes ellen.

Herczeg őrájratra indult az egyik csendőrrel, amikor a fürdőtelep sétányán a sötét bokrok közül elébe ugrott Krunk Teréz és mielőtt a tiszthelyettes védekezhetett volna literes üvegből marolugot öntött az arcába.

A tiszthelyettes azonnal összeesett. A merénylet leányt a másik csendőr ártalmatlanná tette, azután értesítette a szanatóri-

um személyzetét, amelynek segítségével Herczeget bevitték a szanatóriumba és azonnal ápolás alá vették.

Az orvosok megállapították, hogy a tiszthelyettes életveszélyes sérüléseket szenvedett és a két szeme világát is el fogja veszíteni.

Krunk Teréz valamása során kijelentette, hogy szerelmi féltékenységből követte el a merényletet. A tiszthelyettes azelőtt neki udvarolt, de rövid idővel ezelőtt mással jegyezte el magát.

Új adóbehajtási rendszer

Az állam maga veszi kihasználásba a nagy adóhátralékosok üzeméit

Bukarest, augusztus 28.

A pénzügyminiszter rendeletileg bejelenti, hogy szeptember elsejétől kezdve az egész zországi területén a legkönyörtelenebbül megkezdik az adóbehajtásokat. A miniszter rendelete kimondja, hogy azokkal szem-

ben, akiknek van miből és mégsem fizetnek, addig vezetnek kényszervégrehajtást, amíg adótartozásukat le nem törlesztették.

Ugyanakkor a nagyobb adósok üzeméit állami kihasználásba veszik és addig vissza nem adják, míg adótartozásuk van.

Szuronnyal verték ki a csendőrök a pap vezetésével fellázadt népet a templomból

Bukarest, augusztus 28.

A bukaresti Keresztelő Szent János templom hívei fellázadtak a patriárka azon intézkedése ellen, amely elrendelte papjuknak, Jonescu Vasilenek áthelyezését. A patriárka a rendelet foganatosítása végett kárhatalmat kért és szombaton délután csendőrök jelentek meg a templomban, akik eltávolították az ott imádkozó három asszonyt, majd hozzáfogtak az ajtók lepecsételéséhez.

Az egyik asszony azonban felszaladt a toronyba és félreverte a harangokat. A hívők csakhamar összesereglettek és a lelkesül élükön ellenálltak a csendőrségnek. A helyzet fenyegetővé változott és a csendőrök végül is feltűzött szuronyokkal fordultak a tömeg ellen, amely erre meghátrált, de a templom udvarát nem hagyta el és fogadalmat tett, hogy papja mellett a végsőkig tart.

Zilahra látszik el a kiskapusi szondatüz

Zilah, augusztus 28.

A kiskapusi szondatüz változatlan, sőt az eddiginél is nagyobb erővel eg tovább. A tiz óriási és egyre fokozódó méreteire jellemző, hogy a Zilah melletti Magura hegység csúcáról a szonda égése egész en jól látható. Az érdekes természeti tűneményben a nézők ezrei gyönyörködnek esténként.

Betörés Szilágycsehiben

Szilágycseh, augusztus 28.

Reich Izidor, szilágycsehi vegyeskereskedőnél a múlt éjjel ismeretlen tettesek betörték és mintegy 15 ezer lej értékű készpénzt és ruhaneműt loptak el. A csendőrség bevezette a nyomozást.

Halálba ment az árverés elől

Zalaegerszeg, auguszt. 28.

Zámbó Gyula 68 éves kövesháti gazdálkodó vasárnap reggel házának udvarán felakasztotta magát a diófára és mire észrevették, már halott volt. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt írta, hogy szeptember 8-ára árverést tűztek ki a birtokára és az anyagi romlást nem tudja túlélni.

Lemondott a nagybányai polgármester

Nagybánya, augusztus 28.

Megirtuk annakidején, hogy a Magyar Párt tagjai kivonultak a városi tanácsból annak a lehetetlen széthúzásnak következtében, ami a tanácsban dult. Ugyanennek következményeként most dr. Bonatiel János polgármester is lemondott tisztségéről, azonkívül nyolc tanácsstag.

Az új választásokig minden valószínűség szerint interimár bizottság fogja vezetni a város ügyeit.

Borzalmas árvízkatasztrófa Máramarosban

Máramarosszigetről jelentik: Az esőzések következtében olyan árvizek pusztítanak a környéken, amilyenre 20 esztendeje nem volt példa. Az árvíz óriási károkat okozott és a kormány elhatározta, hogy az árvízkarosult lakosság részére nagyobb segílyt folyósítanak.

APROHIRETLESEK

MEGBIZHATÓ mindenek középkoru nő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik 1-ére, 3 tagu családhoz. Dr Ullmann, Szalárdi ucca 9 szám. 111

FELSZERELÉSSEL rendelkező vendéglői konyhás, románul tudó kerestetik. Naumann, Bém ucca 2-b. 108

JÓ háztól ügyes kifutó nő felvétetik. Hajnal, Szent László-tér. 112

KEZDŐ irodai kisasszonyt, ki gépirást gyorsírást tud, felvétetik. Sajátkezűleg irt ajánlatot „Kezdő” jeligére a kiadóba. 103

GYAKORLOTT perzsázó leány felvétetik. Dr Adonyiné, Szilágyi Dezső ucca 14 szám. 102

SZABÓ munkást, trenckőti munkára felveszek. Simeon Stefan (Bethlen ucca) 28. szám. 110

ELADÓ gyönyörű szép filét kézimunka abrosz olcsó áron. Cim a kiadóhivatalban.

LUXUSAUTÓ egész Erdélyt járja, keres egy, vagy két állandó utitársat méltányos költség hozzájárulással. Cim a kiadóhivatalban. 97

SZEPIRODALMI könyveket, esetleg egész könyvtárat veszünk. Cim a kiadóban

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA